

Briuselis, 2019 07 24
COM(2019) 354 final

2019/0161 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės valdymo
sistemos**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Netrukus po to, kai prieš dešimtmetį pasaulinė krizė smogė Sąjungai ir euro zonai, ekonominė ir socialinė padėtis Sąjungoje ėmė sparčiai blogėti. Finansų krizė greitai virto euro zonos valstybių ekonomikos ir skolos krize. Reaguojant į tai imtasi veiksmų euro zonos stabilumui ir vientisumui išlaikyti. Nuo to laiko, siekiant ilguoju laikotarpiu išspręsti bendros valiutos zonos struktūros pažeidžiamumo klausimą, tie veiksmai papildyti ir sustiprinti. Nors vadovaujantis rekomendacijomis, pateiktomis 2015 m. birželio mėn. penkių pirmininkų pranešime ir 2017 m. gegužės 31 d. diskusijoms skirtame dokumente dėl ekonominės ir pinigų sąjungos ateities, padaryta didelių patobulinimų, vis dar yra likusių didelių spragų. Per krizę pasimokyta, kad valstybės narės, kurių valiuta yra euro, vykdydamos tikslingas struktūrines reformas ir investicijas turėtų toliau didinti savo ekonomikos atsparumą, kad būtų didinama visos euro zonos konvergencija ir konkurencingumas.

Atsižvelgdami į tai, 2018 m. gruodžio 14 d. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikime (kuris vyko įtraukiu formatu dalyvaujant 27 ES valstybėms narėms) Sąjungos vadovai įgaliojo Euro grupę darbuotis įvairiais klausimais, kurie prisidėtų prie ekonominės ir pinigų sąjungos ir kurie visų pirma susiję su biudžeto priemonės, skirtos euro zonos ir savanorišku pagrindu – valiutų kurso mechanizme (VKM II) dalyvaujančių valstybių narių konvergencijai ir konkurencingumui, struktūra, įgyvendinimo sąlygomis ir tvarkaraščiu. Ta priemonė bus Sąjungos biudžeto dalis ir bus priimta remiantis atitinkamu Komisijos pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, o šis prireikus bus iš dalies pakeistas. Euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo dalyviai taip pat nurodė, kad priemonei turėtų būti taikomi euro zonos valstybių narių nustatyti kriterijai ir strateginės gairės. 2019 m. birželio 12 d. Komisijos komunikate „Europos ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimas“¹ vertinant per ketverius metus nuo penkių pirmininkų pranešimo padarytą pažangą išdėstyti tolesni ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimo veiksmai. Komunikate visų pirma pabrėžta, kad konvergencijai ir konkurencingumui skirta biudžeto priemonė skatindama įgyvendinti darnius reformų ir investicijų, kuriomis sprendžiami euro zonos valstybių narių konkurencingumo ir konvergencijos iššūkiai, rinkinius, prisidės prie ekonominės ir pinigų sąjungos atsparumo. Komisijos komunikate taip pat nurodyta, kad ji pasirengusi pasiūlyti naują reglamentą dėl tokios priemonės valdymo sistemos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 136 straipsnį, visapusiškai atsižvelgdama į savo prerogatyvas dėl biudžeto ir programų įgyvendinimo. 2019 m. birželio 14 d. Euro grupė susitarė dėl būsimos biudžeto priemonės, skirtos euro zonos valstybių narių ir savanorišku pagrindu – VKM II dalyvaujančių valstybių narių konvergencijai ir konkurencingumui, pagrindinių požymių sąlygų dokumento². 2019 m. birželio 21 d. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikime vadovai palankiai įvertino šį susitarimą ir pabrėžė poreikį darbuotis visais neišspręstais klausimais siekiant užtikrinti euro zonos valstybių narių sprendimų priėmimo autonomiškumą³.

Todėl siūlomu reglamentu nustatoma naujos biudžeto priemonės, skirtos euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui, valdymo sistema. Ta priemonė bus įtraukta į Reformų

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/emu_communication_en.pdf.

² <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/06/14/term-sheet-on-the-budgetary-instrument-for-convergence-and-competitiveness/>.

³ <https://www.consilium.europa.eu/lt/press/press-releases/2019/06/21/statement-of-the-euro-summit-21-june-2019/>.

rėmimo programą⁴. Pagal valdymo sistemą, laikantis bendros Sąjungos ekonominės politikos koordinavimo sistemos, bus teikiamos ekonominės politikos gairės dėl reformų ir investicijų, kurios bus remiamos pagal naująją biudžeto priemonę.

Konvergencijai ir konkurencingumui skirta biudžeto priemonė, kaip Reformų rėmimo programos dalimi, siekiama, teikiant finansinę paramą euro zonos valstybių narių darniuose rinkiniuose numatytoms reformoms ir investicijoms, skatinti sanglaudą Sąjungoje. Siūlomu reglamentu ketinama organizuoti tos biudžeto priemonės valdymo aspektą ir tas reglamentas turi būti taikomas kartu su Reformų rėmimo programa.

Šiomis aplinkybėmis Tarybai, kurioje balsavimo teisę turi tik euro zonos valstybės narės, būtų patikėtos užduotys, susijusios su: i) bendra strategija ir priežiūra, susijusia su reformomis ir investicijomis euro zonoje; ii) konkrečioms šalims skirtomis gairėmis dėl reformų ir investicijų, kurios bus remiamos pagal biudžeto priemonę, tikslų. Konkrečiai, siūlomame reglamente numatoma, kad Taryba (po diskusijų Euro grupėje), kaip rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos (toliau – euro zonai skirta rekomendacija) dalį, kasmet nustatytų strategines gaires dėl visos euro zonos reformų ir investicijų prioritetų. Nustatydamas strategines gaires Taryba gali prašyti euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo dalyvių nuomonių. Po to Taryba priimtą rekomendaciją visoms euro zonos valstybėms narėms su konkrečioms šalims skirtomis gairėmis dėl reformų ir investicijų, kurios bus remiamos pagal biudžeto priemonę, tikslų. Pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę euro zonos valstybės narės gali nuspręsti teikti reformų ir investicijų rinkinių pasiūlymus; teikdamos darnius reformų ir investicijų rinkinius pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę, euro zonos valstybės narės turės atsizvelgti ir į strategines gaires, ir į konkrečioms šalims skirtas gaires. Dėl valstybių narių, kurių valiuta nėra euro, kurios dalyvauja VKM II ir kurios nori savanoriškai dalyvauti taikant konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę, reikėtų parengti tinkamą tvarką, laikantis šiame reglamente numatytos sistemos.

Siūloma euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės valdymo sistema yra reaguojama į poreikį stiprinti euro zonos ekonominės politikos koordinavimą ir į poreikį skatinti reformas ir investicijas, kuriomis sprendžiamos visos euro zonos problemos ir prisidedama prie ekonominės bei socialinės jos konvergencijos.

Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės valdymo sistema derės su nusistovėjusiu Sąjungos ekonominės politikos priežiūros ir koordinavimo procesu – Europos semestru. Šiame reglamente nustatytos valdymo sistemos įgyvendinimas taip pat bus suderintas su Europos semestro tvarkaraščiu.

Metines strategines gaires priims Taryba; jos bus neatskiriama euro zonai skirtos rekomendacijos, kurią prieš priimant Tarybai tvirtina Europos Vadovų Taryba, dalis. Kad padėtų rengiant strategines gaires, Komisija Tarybą informuos, kaip strateginių gairių laikytasi ankstesniais metais, ir taip bus didinamas politikos gairių nuoseklumas.

Konkrečioms euro zonos valstybėms narėms skirtomis gairėmis bus atsizvelgiama į strategines gaires ir jos visiškai atitiks konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, lygiagrečiai priimamas per Europos semestrą, prireikus po diskusijų atitinkamuose Sutartyje numatytuose komitetuose. Visų pirma konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose bus nurodyta, dėl kurių konkrečių reformų ir investicijų tikslų iš konkrečiai šaliai skirtose

⁴ COM(2018) 391; https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budget-may2018-reform-support-programme-regulation_en.pdf.

rekomendacijose nurodytųjų kiekvienai euro zonos valstybei narei vertėtų pateikti darnių reformų ir investicijų rinkinių pasiūlymus pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę. Todėl konkrečioms atitinkamoms valstybėms narėms skirtos gairės ne papildys konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, bet nustatys jų prioritetus, kiek tai susiję su parama pagal biudžeto priemonę. Siekiant efektyvumo, šios konkrečioms šalims skirtos gairės visoms euro zonos valstybėms narėms bus priimtoms kaip viena rekomendacija. Pagal siūlomą reglamentą teikiamose gairėse atitinkamais atvejais bus tinkamai atsižvelgiama į makroekonominio koregavimo programas, tuo metu taikomas valstybėms narėms.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Siūlomu reglamentu bus nustatyta valdymo sistema, pagal kurią organizuojamos ekonominės politikos gairės dėl reformų ir investicijų rinkinių, kurie turės būti teikiami pagal euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę. Be to, jis derės ir užtikrins papildomumą bei sinergiją su pasiūlytomis ir investicijoms aktualiomis Sąjungos programomis, pvz., ES sanglaudos politikos fondais, Europos infrastruktūros tinklų priemone ir „InvestEU“.

Siūlomas reglamentas grindžiamas idėjomis, pateiktomis 2017 m. gegužės 31 d. diskusijoms skirtame dokumente dėl ekonominės ir pinigų sąjungos ateities⁵, ir atitinka 2019 m. birželio 12 d. Komisijos komunikatą „Europos ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimas: per ketverius metus nuo penkių pirmininkų pranešimo padaryta pažanga“, kuriame išdėstyti tolesni ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimo veiksmai. Planuojama, kad biudžeto priemonė bus Sąjungos biudžeto dalis, o dėl jos dydžio bus susitarta per derybas dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos. Siūlomas reglamentas taip pat atitinka daugiametės finansinės programos tikslus.

Siūlomas reglamentas nepažeis Komisijos prerogatyvų dėl biudžeto ir programų įgyvendinimo.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 136 straipsnio 1 dalies b punktu kartu su 121 straipsnio 6 dalimi.

SESV 136 straipsnio 1 dalies b punktu numatoma, kad, siekdama prisidėti prie tinkamo Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo, ir pagal atitinkamas Sutarčių nuostatas Taryba, vadovaudamasi atitinkama SESV 121 ir 126 straipsniuose nustatyta tvarka, gali patvirtinti euro zonos valstybėms narėms skirtas priemones, kuriomis siekiama nustatyti joms taikomas ekonominės politikos gaires užtikrinant jų suderinamumą su visai Sąjungai priimtomis gairėmis ir jų priežiūrą.

SESV 121 straipsnio 6 dalimi numatoma, kad Europos Parlamentas ir Taryba pagal įprastą teisėkūros procedūrą gali priimti toje nuostatoje nurodytos daugiašalės priežiūros tvarkos išsamias taisykles.

Siūlomu reglamentu pagal SESV 136 straipsnio 1 dalies b punktą siekiama nustatyti euro zonos valstybių narių ekonominės politikos gaires, o tam išdėstomos nuostatos dėl valdymo sistemos, skirtos būsimai konvergencijai ir konkurencingumui skirtai biudžeto priemonei,

---

⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_en.pdf.

taikomai pagal Reformų rėmimo programą, kurios naudos gavėjos yra euro zonos valstybės narės. SESV 121 straipsnio 6 dalyje nurodyta procedūra yra pasiūlymo dalyką atitinkanti siūlomo reglamento priėmimo procedūra.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Siūlomas reglamentas atitinka subsidiarumo principą, nes juo imamasi tik tų veiksmų, kurių tikslų valstybės narės vienos negali deramai pasiekti (nacionalinių priemonių nepakankamumo kriterijus), ir tais atvejais, kai tų tikslų galima geriau siekti Sąjungos masto intervencija, palyginti su vienu valstybių narių veiksmais (lyginamojo efektyvumo kriterijus).

Tuo atžvilgiu politikos gairės, kaip antai strateginės gairės visai euro zonai, ir nustatomi tiksliniai atskiri reformų ir investicijų tikslai, kuriais taip pat galima puoselėti bendrą euro zonos konvergenciją ir konkurencingumą, iš tiesų yra veiksmai, kuriuos suformuluoti ir įgyvendinti geriau galima Sąjungos, o ne valstybės narės lygmeniu. Pagal Sutartyse įtvirtintus atitinkamus ekonominės politikos koordinavimo vaidmenis Komisija yra tinkamiausia imtis iniciatyvos, o Taryba – priimti sprendimą dėl tokių dalykų.

Be to, sustiprinus Tarybos narių, atstovaujančių euro zonos valstybėms narėms, vaidmenį, susijusį su būsimo konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės valdymo sistema, taip pat išaugs kolektyvinė euro zonos atsakomybė už atitinkamas ekonominės politikos koordinavimo priemones, priimtas pagal šį reglamentą. Taip tinkamai atspindimas Sutarties principas, kad ekonominės politikos koordinavimas yra „bendro intereso reikalas“.

Pagal šį pasiūlymą priimamos strateginės gairės ir konkrečioms šalims skirtos gairės apsiriboja gairių teikimu euro zonos valstybėms narėms, o faktines reformas ir investicijas ir toliau rinksis atitinkama valstybė narė. Todėl siūlomas reglamentas nedaro poveikio kiekvienos valstybės narės teisei spręsti, kokių veiksmų būtina ar tinkama imtis nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmeniu; siūlomas reglamentas atitinka principą, kad reformų ir investicijų įgyvendinimas lieka nacionalinė kompetencija ir valstybės narės yra atsakingos už jį tinkamu valdžios lygmeniu.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes jis yra tinkama priemonė siekiant tikslo nustatyti euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės valdymo sistemą. Pasiūlymu neviršijama to, kas būtina siekiant sukurti tą valdymo sistemą, nes ekonominės politikos gairėms dėl valstybių narių reformų ir investicijų prioritetų ir tikslų nustatyti negalima imtis mažiau ribojančių priemonių. Pagal siūlomą valdymo sistemą teiktinos strateginės gairės ir konkrečioms šalims skirtos gairės yra neprivalomo pobūdžio aktai, kuriuose tik nustatomi abstraktūs ypatumai reformų ir investicijų, kurias valstybės narės savo ruožtu pagal individualią diskreciją gali nuspręsti pateikti rinkinyje pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę. Be to, siūlomu reglamentu nustatomas tik bendro pobūdžio tokių strateginių gairių ir konkrečioms šalims skirtų gairių turinys, nuoseklumas ir tvarkaraštis. Atsižvelgiant į šiuos pasiūlymo elementus, siūlomas reglamentas yra proporcinga priemonė jo tikslui pasiekti, nes juo naudojamos tik jo tikslams proporcingos priemonės.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma Sąjungos valdymo sistema negali būti sukurta direktyvomis arba savanoriškomis priemonėmis. Todėl tikslinga naudoti reglamentą.

3. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOMIS ŠALIMIS REZULTATAI

Pasiūlymu atsižvelgiama į Europos Parlamento ir euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo dalyvių išreikštas nuomones.

Europos Parlamentas savo nuomonę dėl euro zonos biudžeto pajėgumo gairių išdėstė savo iniciatyva pateiktame pranešime (R. Böge, P. Berès pranešimas, 2015/2344(INI), 2017 m. vasario 16 d.)

2018 m. gruodžio mėn. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo dalyviai įgaliojo Euro grupę parengti euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės struktūrą, įgyvendinimo sąlygas ir tvarkaraštį, „remiantis atitinkamu Komisijos pasiūlymu, kuris prireikus bus iš dalies pakeistas“ ir kuris, kaip visuotinai suprasta, yra Reformų rėmimo programa, kurią Komisija pasiūlė 2018 m. gegužės mėn. Konkrečiai, 2018 m. gruodžio mėn. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo pareiškime nurodyta, kad konvergencijai ir konkurencingumui skirtai biudžeto priemonei turėtų būti taikomi euro zonos valstybių narių nustatyti kriterijai ir strateginės gairės.

2019 m. birželio 14 d. Euro grupė susitarė dėl sąlygų dokumento, kuriame nustatyti bendrieji būsimos euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės požymiai ir raginama euro zonos valstybėms narėms skirtos valdymo sistemos tvarką kodifikuoti papildomame akte. Be to, 2019 m. birželio 21 d. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikime pažymėta, kad tos priemonės valdymo sistemoje būtina užtikrinti euro zonos valstybių narių „sprendimų priėmimo autonomiškumą“.

Šiuo atžvilgiu valdymo sistemos autonomiškumą, kaip nustatyta Sutartyje, galėtų garantuoti tik atskiras reglamentas pagal SESV 136 straipsnį. Pirma, tik atskiru reglamentu pagal SESV 136 straipsnį gali būti nustatytos ekonomikos valdymo priemonės, kuriomis nurodomos euro zonos valstybių narių strateginės gairės ir reformų bei investicijų, aktualių pagal būsimą konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę, tikslai. Antra, tik reglamentu pagal SESV 136 straipsnį galima numatyti mechanizmus, kad euro zonos valstybės narės galėtų priimti sprendimus ekonominės politikos koordinavimo srityje.

Be „sprendimų priėmimo autonomiškumo“, nurodyto euro zonos aukščiausiojo lygio susitikime, užtikrinimo, pasiūlymas pagal SESV 136 straipsnį kodifikuotų priemonės valdymo euro zonos matmenį, kad jis būtų suderinamas su Komisijos prerogatyvomis dėl biudžeto ir programų įgyvendinimo (kiek tai susiję su būsima konvergencijai ir konkurencingumui skirta biudžeto priemone).

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymas nesusietas su reglamentavimo kokybe ir supaprastinimo pastangomis ir dėl jo mažosioms ir vidutinėms įmonėms ar kitiems suinteresuotiesiems subjektams nesudaro reikalavimų laikymosi išlaidų.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas neturės tiesioginio poveikio Sąjungos pagrindinių teisių laikymuisi ir apsaugai, nes reglamentu tiesiog nustatoma ekonomikos valdymo sistema. Pagal siūlomą reglamentą priimamos strateginės gairės ir Tarybos priemonės (rekomendacijos) yra neprivalomo pobūdžio ir skirtos valstybėms narėms.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas poveikio Sąjungos biudžetui neturės.

5. KITI ELEMENTAI

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Siūlomu reglamentu nustatoma euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės valdymo sistema. Taigi bendras siūlomo reglamento dalykas ir taikymo sritis yra euro zonos valstybių narių konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės, kaip Reformų rėmimo programos dalies, valdymo sistema. Todėl jo taikymo sritis apima euro zonos valstybes nares (1 straipsnis).

Kaip paaiškinta siūlomo reglamento tiksluose, pagal jį numatomos dviejų skirtingų rūšių priemonės, kurias gali priimti Taryba (3 straipsnis). Kalbant apie visą euro zoną, po diskusijų Euro grupėje Taryba gali priimti strategines gaires dėl euro zonos reformų ir investicijų prioritetų; kalbant apie atskiras euro zonos valstybes nares, Taryba gali suformuluoti konkrečioms šalims skirtas gaires, kuriomis nustatomi reformų bei investicijų, kurios aktualios pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę ir kurias atitinkamoms valstybėms narėms vertėtų pateikti Komisijai pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę, tikslai. Konkrečioms šalims skirtos gairės derės su euro zonai skirtomis strateginėmis gairėmis ir su konkrečioms šalims skirtomis rekomendacijomis, priimamomis per Europos ekonominės politikos koordinavimo semestrą, prireikus po diskusijų atitinkamuose Sutartyje numatytuose komitetuose.

Pasiūlyme numatoma, kad euro zonos reformų ir investicijų prioritetų strateginės gairės būtų integruotos į euro zonai skirtą rekomendaciją (4 straipsnis). Bus reikalaujama, kad, prieš Tarybai, remiantis Komisijos rekomendacija, kvalifikuota balsų dauguma priimant strategines gaires kaip neatskiriamą euro zonai skirtos rekomendacijos dalį, įvyktų diskusijos Euro grupėje. Jos kasmet taip pat būtų patvirtintos euro zonos aukščiausiojo lygio susitikime. Be to, siūlomu reglamentu reikalaujama, kad Komisija Tarybą informuotų, kaip laikytasi ankstesnių metinių strateginių gairių, o tai sudarys sąlygas Tarybai į politikos įgyvendinimo pažangą atsižvelgti kitų metų strateginėse gairėse.

Konkrečiau valdymo sistema taip pat atspindėta nuostatoje dėl Tarybos rekomendacijos (5 straipsnis), kurioje visoms euro zonos valstybėms narėms teikiamos konkrečioms šalims skirtos gairės. Konkrečiai šaliai skirtos gairės turėtų derėti su atitinkamai valstybei narei skirtose rekomendacijose pateiktomis gairėmis arba jomis turėtų būti deramai atsižvelgta į Tarybos sprendimą, kuriuo patvirtinama makroekonominio koregavimo programa. Tarybos rekomendacija, kurioje teikiamos konkrečioms šalims skirtos gairės, kvalifikuota balsų dauguma bus priimama remiantis Komisijos rekomendacija. Pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę valstybės narės galėtų atsižvelgti į strategines gaires (4 straipsnis) ir konkrečioms šalims skirtas gaires. Abiejų rūšių gairės bus pagrindas valstybėms narėms rengiant galimus pasiūlymus dėl darnių reformų ir investicijų rinkinių pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę. Galiausiai pati valstybė narė spęs, ar dalyvauti ir teikti tinkamus reformų ir investicijų rinkinius paramai pagal biudžeto priemonę gauti.

Biudžeto priemone gali būti nustatoma minimali nacionalinė bendro finansavimo dalis, kaip reformų ir investicijų visų sąnaudų procentinė dalis. Taigi, 6 straipsniu numatoma, kad, remdamasi Komisijos vertinimu, Taryba nustatys, kurios valstybės narės laikomos patiriančiomis didelį ekonominį nuosmukį, kad būtų galima atlikti nacionalinės bendro finansavimo dalies pagal būsimą konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę moduliavimą. Ši nuostata nedaro poveikio Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 su

pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentais (EB) Nr. 1056/2004 ir (ES) Nr. 1177/2014⁶, 2 straipsnio 2 dalies taikymui.

Siūlomu reglamentu dar kartą patvirtinama SESV 136 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsavimo dėl strateginių gairių ir Tarybos rekomendacijų taisyklė: teisę balsuoti turės tik euro zonos valstybėms narėms atstovaujantys Tarybos nariai (7 straipsnis).

Siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, ypač Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, tarpusavio dialogą ir užtikrinti daugiau skaidrumo ir atskaitomybės, siūlomu reglamentu nustatomi ekonominio dialogo, kuriame dalyvauja Europos Parlamentas, Taryba ir Euro grupė, parametrai (8 straipsnis). Pagal tą sistemą kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali surengti ekonominį dialogą ir pakviesti Tarybos ir Euro grupės pirmininkus aptarti pagal šį reglamentą priimamų priemonių.

Siekiant peržiūrėti siūlomo reglamento veiksmingumą, reikalaujama, kad Komisija kas ketverius metus nuo 2023 m. skelbtų ataskaitą ir ją perduotų Europos Parlamentui ir Tarybai (9 straipsnis).

---

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:31997R1467&from=LT>;
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005R1056&from=LT>;
<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:306:0033:0040:LT:PDF>.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės valdymo sistemos

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnio 1 dalies b punktą kartu su 121 straipsnio 6 dalimi,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams⁷,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę⁸,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) valstybių narių ekonominės politikos koordinavimas yra bendro intereso reikalas. Ekonominės politikos, kuria skatinamas tinkamas ekonominės ir pinigų sąjungos veikimas, vykdymas ir jam grėsmę keliančios politikos vengimas, atsižvelgiant į Tarybos formuluojamas plačias gaires, yra valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ypatingas interesas ir atsakomybė;
- (2) siekiant užtikrinti tinkamą ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, valstybės narės, kurių valiuta yra euro, vykdydamos tikslines struktūrines reformas ir investicijas turėtų imtis ekonomikos atsparumą didinančių priemonių. 2018 m. gruodžio mėn. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo dalyviai įgaliojo Euro grupę parengti euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės struktūrą, įgyvendinimo sąlygas ir tvarkaraštį. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės nuosekliai, darniai ir koordinuotai vykdytų struktūrines reformas ir investicijas, būtina nustatyti valdymo sistemą, kuri sudarytų sąlygas Tarybai teikti strategines gaires dėl euro zonoje valstybių narių vykdytinų reformų ir investicijų prioritetų. Tokia sistema padidintų euro zonos konvergenciją ir konkurencingumą. Be to, Taryba turėtų teikti konkrečioms šalims skirtas gaires dėl valstybių narių, kurių valiuta yra euro, reformų ir investicijų, kurios gali būti remiamos pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę, atskirų tikslų. Kadangi tokia sistema skirta tik valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, balsuojant pagal šį reglamentą turėtų dalyvauti tik toms valstybėms narėms atstovaujantys Tarybos nariai;
- (3) valstybių narių nacionalinių reformų prioritetų nustatymo ir tų prioritetų įgyvendinimo stebėjimo Sąjungos mastu sistema – Europos ekonominės politikos

---

⁷ OL C , , p. .

⁸ OL C ; ; p.

koordinavimo semestras. Šiuo reglamentu reaguojama į poreikį nustatyti visos euro zonos reformų ir investicijų prioritetų ir atskirų valstybių narių, kurių valiuta yra euro, reformų ir investicijų tikslų suderinamumą ir užtikrinti jų nuoseklumą su Europos semestru;

- (4) Taryba, kaip rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos dalį, turėtų kasmet nustatyti strategines gaires dėl euro zonos reformų ir investicijų prioritetų. Remdamasi Komisijos rekomendacija ir Euro grupei aptarus, jos nuomone, aktualius ir į strategines gaires įtrauktinus reformų ir investicijų prioritetus, tas gaires Taryba turėtų priimti kvalifikuota balsų dauguma. Savo vaidmenį atliks metinis euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimas;
- (5) siekdama užtikrinti, kad strateginės gairės atspindėtų kintančią konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės įgyvendinimo patirtį, kartu su strateginių gairių rekomendacija, kuri būtų rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos dalis, Komisija Tarybą turėtų informuoti, kaip strateginių gairių laikytasi ankstesniais metais;
- (6) valstybės narės, kurių valiuta yra euro, gali nuspręsti teikti pasiūlymus dėl reformų ir investicijų rinkinių pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę. Todėl Taryba priims rekomendaciją, kurioje teikiamos konkrečioms šalims skirtos gairės dėl reformų ir investicijų, kurios gali būti remiamos pagal konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro, tikslų. Ši Tarybos rekomendacija turėtų derėti su strateginėmis gairėmis, priimamomis pagal šį reglamentą, ir konkrečioms šalims skirtomis rekomendacijomis, lygiagrečiai priimamomis per Europos ekonominės politikos koordinavimo semestrą, prireikus po diskusijų atitinkamuose Sutartyje numatytuose komitetuose. Teikiant Tarybos rekomendaciją taip pat turėtų būti deramai atsižvelgiama į makroekonominio koregavimo programas, patvirtintas pagal atitinkamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 472/2013⁹ nuostatas;
- (7) Tarybos rekomendacija, kurioje teikiamos konkrečioms šalims skirtos gairės dėl reformų ir investicijų valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro, tikslų ir kuri priimama kvalifikuota balsų dauguma, turėtų būti grindžiama Komisijos rekomendacija. Šis procesas turėtų nedaryti poveikio valstybių narių, kurių valiuta yra euro, dalyvavimo taikant konvergencijai ir konkurencingumui skirtą biudžeto priemonę savanoriškumui, taip pat nedaryti poveikio Komisijos prerogatyvoms dėl jos įgyvendinimo;
- (8) laikydamasi šiame reglamente nustatytos valdymo sistemos, Taryba turėtų nustatyti visai euro zonai skirtas strategines gaires ir pateikti konkrečioms šalims skirtas gaires dėl atskirų valstybių narių, kurių valiuta yra euro, reformų ir investicijų rinkinių tikslų. Pagal SESV 317 straipsnį Komisija vykdo Sąjungos biudžetą, o tai apima ir išlaidų programų valdymą. Neturėtų būti daroma poveikio Komisijos atsakomybei, susijusiai su konvergencijai ir konkurencingumui skirta biudžeto priemone [kuri yra Reformų rėmimo programos dalis] pagal Reglamentą (ES) XXXX/XX;

---

⁹ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo (OL L 140, 2013 5 27, p. 1).

- (9) remdamasi Komisijos vertinimu, Taryba turi nustatyti, kurios valstybės narės patiria didelį ekonominį nuosmukį, kad būtų galima atlikti Reglamente (ES) XXXX/XX [Reformų rėmimo programos reglamente] numatytų nacionalinių bendro finansavimo dalių moduliavimą, nedarant poveikio Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 su pakeitimais 2 straipsnio 2 dalies taikymui;
- (10) siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, ypač Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, tarpusavio dialogą ir užtikrinti daugiau to ekonominio dialogo skaidrumo ir atskaitomybės, kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali kviesti Tarybos pirmininką, Komisiją ir prireikus Euro grupės pirmininką atvykti į komitetą aptarti priemonių, kurių imtasi pagal šį reglamentą;
- (11) Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų reguliariai teikti ataskaitas apie šio reglamento veiksmingumą;
- (12) kadangi šio reglamento tikslo, kuris yra nustatant konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės valdymo sistemą prisidėti prie tinkamo Europos ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo ir prie konvergencijos ir konkurencingumo euro zonoje, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis *Dalykas ir taikymo sritis*

1. Šiuo reglamentu išdėstomos nuostatos dėl valdymo sistemos, kuri aktuali euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtai biudžeto priemonei, kuri yra Reformų rėmimo programos pagal Reglamentą (ES) XXX/XX¹⁰ dalis.
2. Šis reglamentas taikomas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.

2 straipsnis *Terminų apibrėžtys*

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (a) konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos – per Europos ekonominės politikos koordinavimo semestrą pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį kiekvienai valstybei narei Tarybos teikiamos rekomendacijos;

---

¹⁰ O L C , , p.

- (b) euro zonai skirta rekomendacija – pagal SESV 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 2 dalimi Tarybos teikiama rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos.

3 straipsnis

Tikslai

Šiuo reglamentu prie valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ekonomikos konvergencijos ir konkurencingumo prisidedama apibrėžiant valdymo sistemą, kuri aktuali konvergencijai ir konkurencingumui skirtai biudžeto priemonei ir kuria nustatoma:

- (a) strateginės gairės dėl visos euro zonos reformų ir investicijų prioritetų;
- (b) su konkrečioms šalims skirtomis rekomendacijomis derančios konkrečioms šalims skirtos gairės dėl reformų ir investicijų, aktualių konvergencijai ir konkurencingumui skirtai biudžeto priemonei, tikslų.

4 straipsnis

Euro zonai skirtos strateginės gairės

1. Remdamasi Komisijos rekomendacija ir įvykus diskusijoms Euro grupėje, Taryba, kaip euro zonai skirtos rekomendacijos dalį, kasmet nustato strategines gaires dėl euro zonos reformų ir investicijų prioritetų.
2. Teikdama 1 dalyje nurodytą rekomendaciją paraleliai Komisija Tarybą informuoja, kaip valstybės narės strateginių gairių laikėsi ankstesniais metais.

5 straipsnis

Konkrečioms šalims skirtos gairės

1. Remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba priima visoms valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, skirtą rekomendaciją, kurioje kasmet pateikia konkrečioms šalims skirtas gaires dėl reformų ir investicijų tikslų, naudotinų rengiant reformų ir investicijų rinkinius, kuriuos valstybės narės gali vėliau pateikti pagal Reglamentą (ES) XXXX/XX [Reformų rėmimo programos reglamentą].
2. 1 dalyje nurodyta rekomendacija dera su 4 straipsnyje nurodytomis strateginėmis gairėmis ir atitinkamai valstybei narei konkrečiai skirtomis rekomendacijomis. 1 dalyje nurodytoje rekomendacijoje Taryba deramai atsižvelgia į makroekonominio koregavimo programas, patvirtintas pagal Reglamento (ES) Nr. 472/2013 7 straipsnio 2 dalį.

6 straipsnis

Didelis ekonominis nuosmukis

Atitinkamais atvejais, remiantis Komisijos vertinimu, 5 straipsnio 1 dalyje nurodytoje rekomendacijoje nustatoma, ar valstybė narė patiria didelį ekonominį nuosmukį, kad būtų

galima atlikti Reglamente (ES) XXXX/XX [Reformų rėmimo programos reglamente] nustatytų nacionalinių bendro finansavimo dalių moduliavimą.

Šis straipsnis nedaro poveikio Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 2 dalies taikymui.

7 straipsnis
Balsavimas Taryboje

1. Dėl šiame reglamente nurodytų priemonių balsuoja tik tie Tarybos nariai, kurie atstovauja valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.
2. 1 dalyje nurodytų Tarybos narių kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal SESV 238 straipsnio 3 dalies a punktą.

8 straipsnis
Ekonominis dialogas

Siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, ypač Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, dialogą ir užtikrinti daugiau skaidrumo ir atskaitomybės, kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali kviešti Tarybos pirmininką, Komisiją ir prireikus Euro grupės pirmininką atvykti į komitetą aptarti priemonių, kurių imtasi pagal šį reglamentą.

9 straipsnis
Peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d., o vėliau kas ketverius metus Komisija paskelbia šio reglamento taikymo ataskaitą. Toje ataskaitoje įvertinamas šio reglamento veiksmingumas.
2. Komisija ataskaitą siunčia Europos Parlamentui ir Tarybai.

10 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas